

GC-012016

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

March / April - 2019

BAOOC214 : Sociology

(Core Course)

(ભારતીય સમાજમાં કુટુંબ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 કુટુંબની વ્યાખ્યા આપી કુટુંબના વિશિષ્ટ લક્ષણો જણાવો. 14

અથવા

1 કુટુંબ એક સામાજિક સંસ્થા તરીકે વર્ણવો. 14

2 કુટુંબના પ્રકારો વર્ણવો. 14

અથવા

2 વર્તમાન સમયમાં કુટુંબનાં માળખામાં આવેલ પરિવર્તન ચર્ચો. 14

3 સુખી કુટુંબનો અર્થ આપી તેના મૂળતત્ત્વો જણાવો. 14

અથવા

3 કૌટુંબિક સંબંધોને અસરકરતાં પરિબળો જણાવો. 14

4 સ્ત્રી ભ્રૂણ હત્યાની સમસ્યા માટેના જવાબદાર કારણો જણાવો. 14

અથવા

4 સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા એટલે શું ? સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા સર્જતા પરિબળો ચર્ચો. 14

5 સૂચના મુજબ ઉત્તરો આપો :

(અ) આપેલા વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) કુટુંબનિયોજન _____ થી સત્તાવાર રીતે સ્વીકારાયેલો કાર્યક્રમ છે.
(1951, 1961, 1945)
- (2) _____ એ પ્રાથમિક જૂથ છે.
(નગર, કોલેજ, કુટુંબ)
- (3) સામાન્ય રીતે દરેક પેઢી વચ્ચે _____ વર્ષનું અંતર હોય છે.
(15, 20, 25)
- (4) 'નાયર' આદિવાસીમાં _____ લગ્નપ્રથા જોવા મળે છે.
(એકસાથી, બહુપતિ, બહુપત્ની)
- (5) કુટુંબ એ _____ સંસ્થા છે.
(સામાજિક, આર્થિક, રાજનૈતિક)
- (6) _____ એ કુટુંબનું કુટુંબ દ્વારા અને કુટુંબ માટેનું આયોજન છે.
(સહકારી પ્રવૃત્તિ, આયોજિત વિકાસ, કુટુંબ નિયોજન)
- (7) મેઘાલયના ખાસી લોકો _____ કુટુંબ વ્યવસ્થા ધરાવે છે.
(પિતૃવંશી, માતૃવંશી, બેમાંથી એકપણ નહીં)

(બ) જોડકા જોડો :

7

અ	બ
(1) 'ભીલ' આદિજાતિ	(a) કુટુંબ નિયોજન પદ્ધતિ
(2) 2008	(b) 'કિલ્લી' ગોત્ર
(3) સલામતગાળાની પદ્ધતિ	(c) આણિવર પ્રથા
(4) નામ્બુદ્રી કુટુંબ	(d) સંયુક્ત મિલકત
(5) પંચાયતી રાજ	(e) બેટી બચાવો આંદોલન
(6) 'હો' આદિજાતિ	(f) સ્ત્રીઓની રાજકીય ભાગીદારી
(7) સંયુક્ત કુટુંબનું લક્ષણ	(g) ઈલોમ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate total marks of the questions.

- 1 Give the definition of family and state its special characteristics. 14

OR

- 1 Describe the family as a Social Institution. 14
2 Describe the types of family. 14

OR

- 2 Discuss the changes that have occurred in the Indian Family Structure at the present time. 14
3 Give the meaning of happy family. State its basic elements. 14

OR

- 3 State the affecting factors of family relations. 14
4 State the factors responsible for the problem of Female Foeticide. 14

OR

- 4 What is the dual role of women ? Discuss the factors that create dual role of women in the society. 14

- 5 Do as directed :

- (a) Fill in the blanks selecting appropriate options given : 7

- (1) Family planning is officially accepted program from _____.
(1951, 1961, 1945)
(2) _____ is a primary group.
(Urban, College, Family)
(3) Generally there is a distance of _____ years between generations. (15, 20, 25)

- (4) _____ marriage system is observed in 'Nayer' Tribe.
(Monogamy, polyandry, polygamy)
- (5) Family is a basic _____ organization.
(Social, Economic, Political)
- (6) The family is organized by family and for family _____.
(Cooperative activity, Planned Development, Family Planning)
- (7) _____ family system in Khasi of Meghalaya.
(Patrilineal, Matrilineal, None of both)

(b) Match the following :

7

A	B
(1) 'Bhil' tribe	(a) Method of Family Planning.
(2) 2008	(b) 'Killi' Gotra
(3) Rhythm method	(c) Anivar system
(4) Namboodri Family	(d) Joint Property
(5) Panchayati Raj	(e) Save Girls Child movement
(6) 'Ho' tribe	(f) Political participation of women
(7) Characteristic of Joint Family	(g) Illom
